

Szemcsavár

2. szám

TEÁTRUM PINCEHELY GALÉRIA

2012. március

A DRANKA-KÖR ALKALMI KIADVÁNYA

Á.TÓTH JÓZSEF

„A kocka el van vetve”

Kortárs miskolci összművészeti „műhelytalálkozó” a Dranka-kör második fóruma

A Teátrum Pincehely Galéria „Az ember galériája” negyedévente, képzőművészeti fórumokon, elsősorban miskolci kötődésű alkotók számára szervez – nemcsak hagyományos értelemben vett – meghívásos, tematikus kiállításokat. A második fórum „A kocka el van vetve” című kiállítás 2012. márciusában tárul a közönség elé.

... Alea iacta est (*latinul*, jelentése: „a kocka el van vetve”), szállóige, amelyet az ókori források szerint eredetileg *Julius Caesar* mondott *Kr. e. 49. január 19-én*, amikor seregével átlépte a *Rubicon* folyót.

... Az „alea”, „kocka” szó a rómaiak népszerű dobókocka-játékára is utal, amely kipróbálta a szerencsét, és amelyben a szerencsét már nem lehetett visszafordítani, ha a kockát eldobtad, azzal „sorsot vetettél”...

A tematikus kiállítás alkalmából, minden alkotó egy-egy fakockát kapott, melyet meg kellett „fogalmaznia” rá kellett építenie, hozzá kellett tennie valamit (tárgyat, szöveget, fotót, szobrot stb.)...

A bemutatásra kerülő fakocka-műtárgy, az alkotói sors irányította szellemi szerencse önfeltárási oldala, apró posztmense a munkáknak, a művészi „játékoknak”. Idézheti a színház, a színjátszás fogalmát, melyben a művész szinte feltáratlanul, műhelyhangulatban, befejezetlenül szól a közönséghez, ahol az alkotások más igazságot is keresnek, nevezetesen a közös tér „nagyszabású” és „visszafordíthatatlan” erejét.

ATPG – „Az ember galériája” második fórumán az iparművészek, írók, fotósok, képzőművészek és szobrászművészek megismételhetetlen művészeti döntését kívánja bemutatni.

Urbán Tibor képzőművész
a Teátrum Pincehely Galéria kurátora

járdány

késő nyári sétám szülőfalum egyik főutcáján (csak egy van, félrevezetésből írtam), egy taláalomra kijelölt ház előtt indul (záh iölűzs)... nem akarom, hogy rossz képet alakítsak ki, egy szép múltú kisfaluról, ezért tükrírással írom le a nevét (héL)... így rejtem el a kíváncsiskodó emberek előtt (?), bízva később azok jóindulatában és természetes kíváncsiskodásában, hogy nem sajnálva az időt, tükröt tegyenek a név egyik oldalához, hogy akár térképen elhelyezve, gombostűzhessék a helyszínt....

lassan a templom felé veszem az irányt, ahol egy apukába botlok, aki hétköznapi nyugalommal terelgeti gyermekeit... valamennyien az úton... csak egy gyerek ugrándozik a járdán, akit apja bölcs magyarsággal figyelmeztet: „Józsika, le ne szaladj a járdányrúl”... már késő, a gyerek mutogatva egy távoli hang irányába szalad.... mindannyiunk figyelme is, egy régi rádióból kiszedett (gondolom) hangszórós, recsegős hang felé terelődik ... digép!... digép!... nem értem... ők sem értik, de állítják, ezt hallják... nem tudják, mi az... én tudom, mégse értem... ezt halljuk... én is ezt hallom... digép!... digép!... tetszik a dolog, veszünk belőle (az üzlet az üzlet)... ők azt mondják, többet is... lehet, hogy én is(?)... még megfontolom... az egyre közeledő árus hangja majdnem érthető: digép?... dinnyét?... most már nem értem, egyszerre kettőt, az túl kemény (gömbölyű digép?) legalábbis a hallottakból... ők sem értik... én sem értem... de tisztul, értelmezhetővé válik a recsegős hang... mondjuk úgy, egyre jobban hallatszik egy nagymama korú, nyávogós nő, egyre több, vonyító kutyát idegesítő hirdeteménye... (közeledik az autó)... tisztán hallom: **„dinnyét, dinnyét... ha vesz belőle, jól lakik belőle!”** ... alkalmi ismerősöm, erre nevetve azt mondja: el van vetve... mire én: a kocka?... nem: a dinnye!...

Urbán Tibor

✎ LŐRINC RÓBERT

✎ URBÁN TIBOR

FILIP GABRIELLA

Elszámolt színházi számmisztika

Ez a bűvös kocka bár nem színes, de nem is színtelen. Rajta a színházi klasszikusok virtuálisan számtalanok. Bár ezek a szerzők és szereplők rossz szembe néznek. Így ebből soha nem lesz se hét, se huszonegy. Ej, semmi sem tökéletes. Igaz, a dranka sem kör, a kör pedig nem négyzet – pláne nem kocka...

*

Ezt a négyzetet forgasd el, ha tudod! Kerüljön jó helyre a fabábú, a fakatona és királyfi, valamint Collodi, Csajkovszkij, Bartók +(ez a plusz csak az operafesztivál idején használatos, egyébként pont).

Filip Gabriella

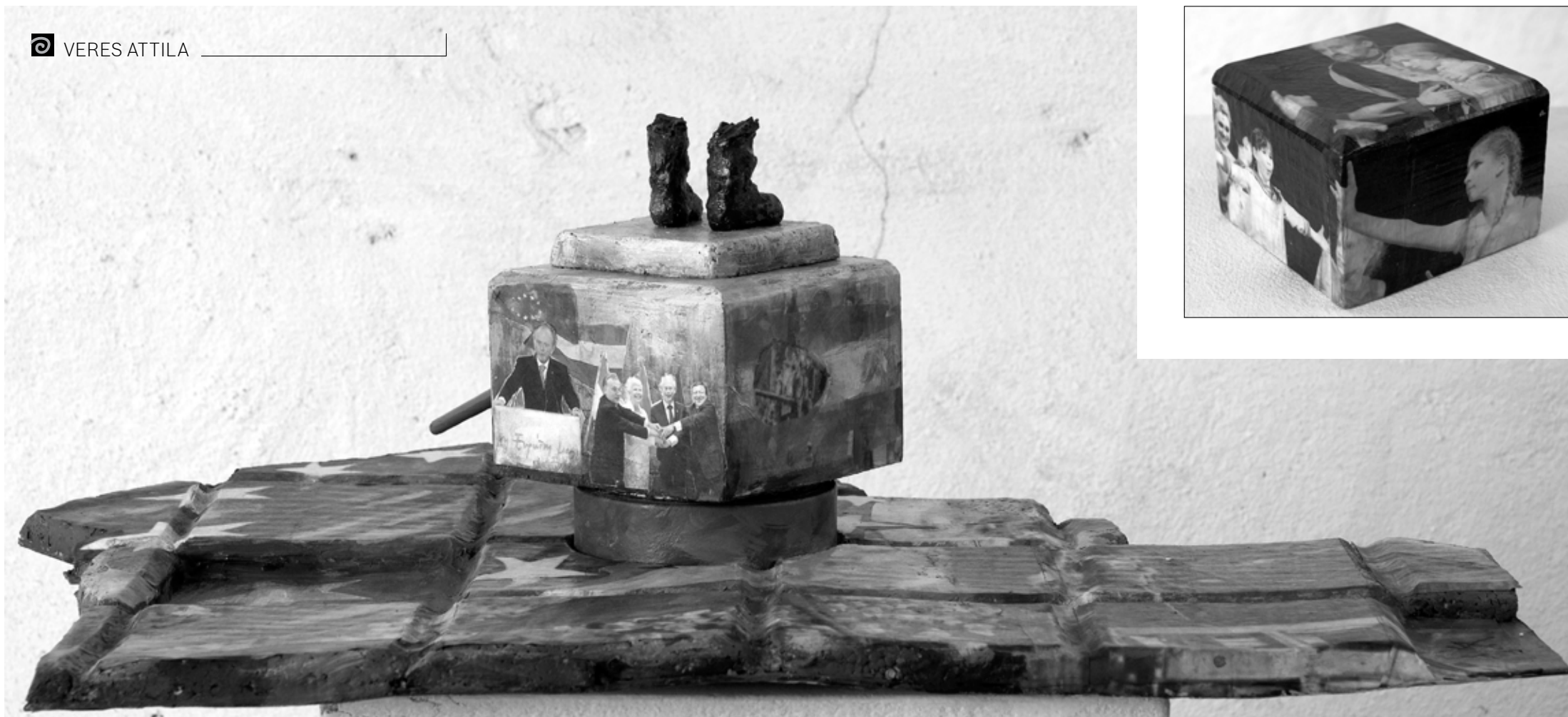

LITWIN JÓZSEF

ÉLIÁS ISTVÁN

VERES ATTILA

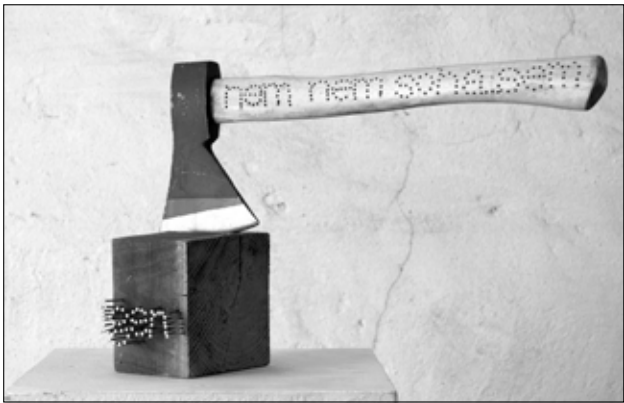
DOBOS KLÁRA

Evidencia

- Miben hasonlít egy kocka és egy gömb?
- Mind a kettő kocka, kivéve a gömb...

Most, hogy eme „szellemirtó” evidenciával jól elriasztottam a tárlatlátogatót, aki fejét fogva lép tovább a következő kockAlkotáshoz, nem is kellene tovább magyarázkodnom – de azért megteszem: ha egy fotóriporter kezébe kerül egy kocka, aminek ráadásul e közegben – ha már el van vetve – színházi gyökeret illenék eresztenie, evidens, hogy körbedekopázsolja színházi képekkel! S ha még anyuka is az illető, kinek gyermeke olykor tapodja a „megtisztelő padlókat” (idézet a gyermektől, akinek nem jutott eszébe, hogy világot jelentő deszkák), kezébe véve a kockát rögvest lelki szemei előtt látja a Dorka szerepeivel díszített oldalakat. Aztán rájön, milyen nehéz is a választás a képek közül: talán neki kellene állni tetrakontaoktaédert (vagy mindegy, mi szösz, csak legyen jó sok oldalú) farigcsálni a kockából... Nem farigcsáltam, nehogy elfogyjon – s a sok így legyen kevés :)

Dobos Klára

OROSZ CSABA

REDUNDANCIA

Esztétikából felel az osztály hangadója – jó svádájú fiatalember; ömlik belőle a szó. De mit látok? A csupaszív tanárnő – aki kora szerint édesanyánk is lehetne – arca egyre változik. Istenem, csak nem valami rosszullet környékezi? Soha nincs fölösleges gesztusa, most furcsa rebbenő mozdulatokkal zsebkendőjéért nyúl, amire nincs is szüksége, aztán mégis megtörli homlokát, majd halk, fátyolos hangon megszólal.

– Bocsásson meg...

A felelő elhallgat, nem érti, érzi, miről van szó. Nagyon figyelek, mindjárt nekem kell kollokválni.

– Hát mért nem tiszteli a szavakat! - emeli meg kicsit hangját a tanárnő, de látszik, hogy szinte szenved. Aztán a terjengősségről, a közlési többletről – a redundanciáról! – beszél. A felesleges szószaporításról, mikor a szavak, fogalmak jelentése, hangulata mit sem számít; mikor az antikvitásban használt fogalmak helyett paramétereket emleget a beszélő, és azt mondja, hogy Arisztotelésznek a Poetikában „valahol igaza van.”

Örökre megtanultam, hogy a művészetben bűn a közlési többlet. A legjobbak tudták, tudják ezt. II. József például lapozván Mozart partitúrájában elcsodálkozik: „Mennyi kóta! (így hosszú ó-val.) Mennyi kóta!” Mire a zeneszerző: „Éppen csak amennyi kell!”

Őrzöm a kínai opera felvázolt maszkjait, amit egy kitűnő művész rajzolt a szemem láttára. Európai szemmel ezek a maszkok nagyon hasonlítanak egymásra, s mégis mindegyik egészen más karaktert jelez. Egy ecsetvonással, egyetlen hullámvonallal a fiatal szerelmesből, akár gonosz varázsló válhat. Aztán élő előadásban is láttam, hogy a kínai opera színésze csak úgy és mindig csak annyit mutathat mozgásban, gesztusban, hangban - amennyit a megjelenítendő figura az adott szituációban követel.

Persze már a mi Somlay Artúrunk is figyelmeztette kulisszahasogató ifjú kollégáját: „Nem kell ezt ennyire csinálni!”

Talán a redundáns politikust is figyelmeztetni kellene...

Gyarmati Béla

ZOMBORI JÓZSEF

MÉHES LÁSZLÓ

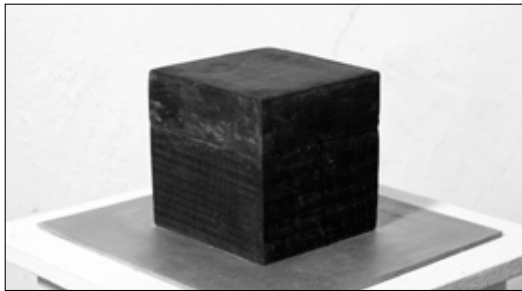
A nabateusok országa az ókori Júdea szomszédságában, a mai Jordánia területén virágzott. Gyönyörű, ránk maradt fővárosuk Petra. A petrai feltárások során a templomokban és a tereken nagy fekete kő kubusokat találtak a régészek. Ezek a kaaburák, azaz istenszobrok. Dusáranak, a főistennek szobrai. Egy szabályos kocka, mint Isten szobra. Nincs arc, nincs szem, nincs kéz, nincs szelíd-megbocsátón félrehajtott fej, nincs szigorúan összevont szemöldök. Egy tökéletes forma van. A tökéletes forma a tökéletes eszme szimbólumaként.

És egy ókori birodalom lakói, akik az absztrakciónak ezt a fokát természetesként fogadták el.

Gondoljátok meg proletárok!

Kedves kollégáim, jó volna, nem?

Varga Éva

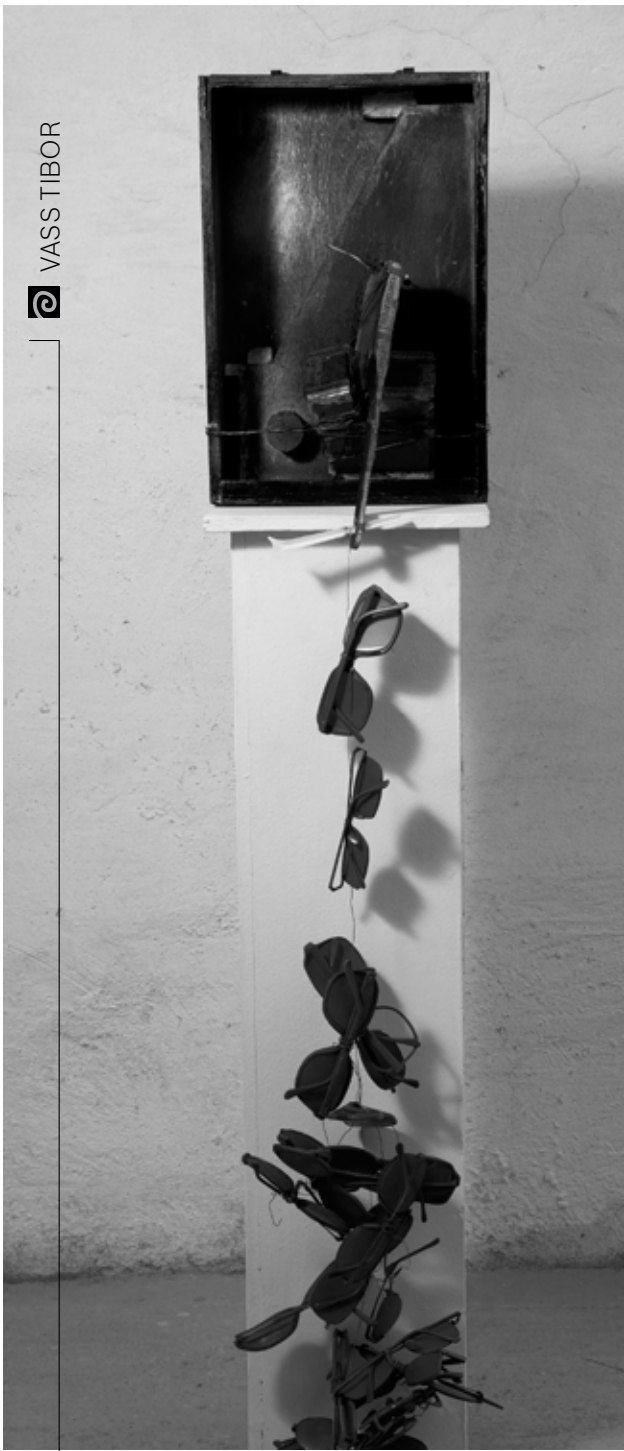

VARGA ÉVA

BORGÓ

VASS TIBOR

BORSOS ISTVÁN

A kiállítás megtekinthető 2012. március 27-től, vasárnap és hétfő kivételével naponta 9.00 - 17.00 óráig a Színháztörténeti és Színészmúzeum

Teátrum Pincehely Galériájában

Miskolc, 3530 Déryné utca 3.

Impresszum:

Kiadja a **Miskolci Galéria Városi Művészeti Múzeum**

Miskolc, 3530 Rákóczi u. 2. www.miskolcigaleria.hu

Felelős kiadó: **Bán András** igazgató

Alapító szerkesztő: **Urbán Tibor**

Reprodukció: **Kiss Tanne István**

Készült 400 pld-ban 2515/2012.

Támogatók:

Á.Tóth és Barátai Produkciós és Reklámügynökség Kft.

(grafikai tervezés és nyomdai kivitelezés)

Litwin József iparművész

Médiatámogató:

Spanyolnátha Művészeti Folyóirat

www.spanyolnatha.hu

Á.Tóth és Barátai
PRODUKCIÓS ÉS REKLÁMÜGYNÖKSÉG KFT.

SPANYOLNÁTHA
MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT